

Vejledning til Skatteforvaltningens medarbejdere om samarbejde med politi og anklagemyndighed.

April 2019

HISTORISK

Denne vejledning omfatter ikke fælles udgående kontroller. Retningslinjer for disse fremgår af SKATs: "Samarbejde med andre myndigheder" fra januar 2017.

Vejledningen omfatter heller ikke de tilfælde, hvor politi/anklagemyndighed har behov for at få tilført en medarbejder med skattefaglig kompetencer til varetagelse af opgaver inden for politiets/anklagemyndighedens myndighedsområde. Retningslinjer herfor fremgår af "Regler og rammer i forbindelse med samarbejde mellem SKAT og andre myndigheder" af 4. juli 2016.

Vejledningen er udarbejdet i et samarbejde mellem Jura i Skattestyrelsen og Borger- og retssikkerhedschefen.

1 Sagkyndig bistand

Skatteforvaltningen kan yde sagkyndig bistand til politi og anklagemyndighed. Den sagkyndige bistand kan alene vedrøre opgaver som ligger inden for Skatteforvaltningens myndighedsområde. En medarbejder i Skatteforvaltningen må først yde sagkyndig bistand, når lederen har vurderet og godkendt, at bistanden falder inden for Skatteforvaltningens myndighedsområde.

Den medarbejder i Skatteforvaltningen, der yder den konkrete sagkyndige bistand, vil være under Skatteforvaltningens instruktionsbeføjelse. Det betyder, at medarbejderen skal følge de retningslinjer og politikker, som ledelsen i Skatteforvaltningen¹ har fastsat og, at medarbejderen skal følge en lovlig ordre fra sine overordnede i den styrelse pågældende er ansat i. Det betyder desuden, at medarbejderen er underlagt det regelsæt, der generelt gælder ansatte i Skatteforvaltningen, herunder skatteforvaltningslovens særlige tavshedspligt. Dette er dog ikke til hinder for, at medarbejderen kan underskrive en tavshedserklæring hos den samarbejdende myndighed, som udvider tavshedspligten yderligere.

Den sagkyndige bistand kan eksempelvis ske ved deltagelse i en ransagning, ved gennemgang af koster eller ved udarbejdelse af privatforbrugsberegninger.

En anmodning om sagkyndig bistand kan ske som en skriftlig anmodning fra politi/anklagemyndighed, mundtligt på et møde mellem myndighederne, telefonisk eller på et retsmøde.

Når Skatteforvaltningen modtager en anmodning om sagkyndig bistand skal:

- anmodningen om den sagkyndige bistand journaliseres
- det fremgår, hvilken bistand der konkret ønskes i den enkelte situation
- det vurderes, hvorvidt denne bistand ligger inden for eller uden for Skatteforvaltningens myndighedsområde
- hvis bistanden ligger inden for Skatteforvaltningens myndighedsområde, skal det vurderes, om der er tale om sagkyndig bistand
- bistanden efterfølgende dokumenteres og journaliseres i Skatteforvaltningen

¹ Både retningslinjer og politikker, der er gældende for hele Skatteforvaltningen og for den styrelse, som den pågældende medarbejder er ansat i.

2 Udveksling af oplysninger

Medarbejdere i Skatteforvaltningen er omfattet af reglerne om tavshedspligt i straffelovens § 152, forvaltningslovens § 27 og af den særlige tavshedspligt jf. skatteforvaltningslovens § 17.

Uanset reglerne om tavshedspligt, har styrelserne i Skatteforvaltningen mulighed for at udveksle oplysninger med politi og anklagemyndighed. Ved udveksling af oplysninger forstås videregivelse af oplysninger fra en myndighed til en anden myndighed og dertil hørende indsamling og registrering af oplysninger for den modtagende myndighed.

Videregivelse af oplysninger til politi og anklagemyndighed er reguleret af databeskyttelsesforordningen² og databeskyttelsesloven³, når det gælder oplysninger om fysiske personer, herunder enkeltmandsvirksomheder. Videregivelse af oplysninger er reguleret af forvaltningsloven⁴, når det gælder juridiske personer.

Der kan videregives oplysninger både til brug for sagsbehandlingen i Skatteforvaltningen og til brug for politiets/anklagemyndighedens sagsbehandling. Oplysningerne kan videregives på Skatteforvaltningens initiativ og på politiets/anklagemyndighedens initiativ.

Når en myndighed modtager personoplysninger fra en anden myndighed, er der tale om, at den modtagende myndighed "indsamler" oplysninger i databeskyttelsesretlig forstand. Den modtagende myndighed må alene indsamle personoplysninger til udtrykkeligt angivne og legitime formål. Personoplysningerne må ikke, uden hjemmel, viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål. Eksempelvis må oplysninger, der er indsamlet til statistiske formål ikke anvendes til kontrolformål.

Når en styrelse i Skatteforvaltningen anmoder politiet/anklagemyndigheden om oplysninger, skal styrelsen således have et klart og sagligt formål med at anmode om oplysningerne. En styrelse i Skatteforvaltningen kan alene anmode om de konkrete oplysninger, der er relevante for Skatteforvaltningens myndighedsudøvelse, og det er politiet/anklagemyndigheden, der skal vurdere om der er hjemmel til at videregive de ønskede oplysninger.

Når Skatteforvaltningen er i besiddelse af en oplysning, er det den relevante styrelse i Skatteforvaltningen, der skal vurdere om der i det konkrete tilfælde er hjemmel til at videregive oplysningen. Denne vurdering skal ske uanset hvilken situation oplysningerne videregives i, dvs. uanset om oplysningerne videregives i forbindelse med, at Skatteforvaltningen yder sagkyndig bistand til politi og anklagemyndighed, når politiet/anklagemyndigheden anmoder Skatteforvaltningen om konkrete oplysninger, eller når Skatteforvaltningen, politi og anklagemyndighed afholder møder, som eksempelvis prævisitationsmøder. Udvekslingen af oplysninger kan både ske mundtligt og skriftligt/elektronisk.

Det er ikke berettiget rutinemæssigt at videregive fortrolige oplysninger, medmindre der er særskilt hjemmel hertil og indgået en aftale om dataudveksling. Det er heller ikke berettiget at oversende hele sager til politi eller anklagemyndighed, så de selv kan vurdere, hvilke oplysninger, der er relevante.

² Europa-Parlamentets og rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger mv.

³ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014

Skatteforvaltningen skal, når der videregives oplysninger til politi og anklagemyndighed, konkret vurdere, om der er hjemmel til at videregive alle de oplysninger, der overleveres. Som eksempel kan nævnes, at hvis Skatteforvaltningen oversender en R75, skal det vurderes om det er alle oplysninger, der er relevante at videregive eller om der er oplysninger, som f.eks. oplysninger om fagforeningsmæssige eller religiøse tilhørsforhold, der skal tilbageholdes.

Det er heller ikke berettiget for en styrelse i Skatteforvaltningen at modtage hele sager eller politirapporter og lignende, indeholdende oplysninger, der er irrelevante for Skatteforvaltningens konkrete sagsbehandling med henblik på, at styrelsen selv sorterer de tilsendte oplysninger. Styrelsen skal i sådanne tilfælde afvise at modtage oplysningerne og anmode om alene at modtage de konkrete oplysninger, som er relevante for Skatteforvaltningen.

Skatteforvaltningen har pligt til at videregive oplysninger, som politi eller anklagemyndighed anmoder om, såfremt der er hjemmel til at disse videregives, jf. forvaltningslovens § 31. Oplysninger, der videregives til politiet eller anklagemyndigheden skal sendes med Sikker Mail (krypteret) eller på anden sikker måde.

2.1 Hjemlen til at Skatteforvaltningen kan videregive oplysninger

Hjemlen til at videregive oplysninger findes i databeskyttelsesforordningen, artikel 6 - 10, databeskyttelseslovens §§ 5-11 og i forvaltningslovens § 28. De forskellige typer af oplysninger og hjemlerne til videregivelse af dem er:

- 1) Ikke- fortrolige personoplysninger kan videregives, når de er nødvendige for politiets eller anklagemyndighedens myndighedsudøvelse, eksempelvis efterforskning eller forfølgning af en straffesag (jf. databeskyttelsesforordningen art. 6, stk. 1, litra e). Sagsbehandling er en del af myndighedsudøvelsen. Ikke-fortrolige oplysninger er oplysninger, der ikke er omfattet af den særlige tavshedspligt i skatteforvaltningslovens § 17, og som ikke kan nægtes udleveret efter offentlighedsloven⁵.
- 2) Almindelige fortrolige oplysninger, som f.eks. indtægts- og formueforhold om en fysisk person, kan videregives, når de er nødvendige for politiets eller anklagemyndighedens myndighedsudøvelse, eksempelvis efterforskning eller forfølgning af en straffesag (jf. databeskyttelsesforordningen art. 6, stk. 1, litra e).
- 3) Følsomme oplysninger, f.eks. oplysninger om fagforeningsmæssige tilhørsforhold som fremgår af en R75, er omfattet af databeskyttelsesforordningen artikel 9. De kan videregives, hvis det er nødvendigt for enten Skatteforvaltningens eller politiets/anklagemyndighedens myndighedsudøvelse (jf. databeskyttelsesforordningen art. 9, stk. 2, litra f). Politi og anklagemyndighed har hjemmel til at indhente følsomme oplysninger, når det er strengt nødvendigt og foretages med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder for at beskytte mod eller forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed. (Jf. lov nr. 410 af 27. april 2017 om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger § 10, stk. 2).

⁵ Lov nr. 606 af 12. juni 2013 om offentlighed i forvaltningen med senere ændringer.

Andre oplysninger, der er omfattet af databeskyttelsesforordningen artikel 9 er: race og etnisk oprindelse, politisk overbevisning, religiøs eller filosofisk overbevisning, genetiske data, biometriske data med henblik på entydig identifikation, helbredsoplysninger og seksuelle forhold eller seksuel orientering.

- 4) Oplysninger om strafbare forhold kan videregives til politi og anklagemyndighed, hvis det er nødvendigt for varetagelsen af Skatteforvaltningens, politiets eller anklagemyndighedens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse som myndigheden skal træffe (databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, nr. 3)
- 5) Ejerforhold og økonomiske oplysninger om en virksomhed samt andre fortrolige oplysninger om en juridisk person, kan videregives, når det må antages, at oplysningen vil være af væsentlig betydning for politiets/anklagemyndighedens virksomhed eller for en afgørelse politiet/anklagemyndigheden skal træffe (jf. forvaltningslovens § 28, stk. 2). Oplysninger omfattet af den særlige tavshedspligt i skatteforvaltningsloven er fortrolige oplysninger.
- 6) Oplysninger om juridiske personer, der ikke er fortrolige, kan som udgangspunkt frit videregives til politi/anklagemyndighed.

3 Eksempler på samarbejde med politi/anklagemyndighed

3.1 Skatteforvaltningen udfører en økonomisk beregning/opstilling som privatforbrugsberegninger, pengestrømsanalyser, opgørelse af størrelsen af unddragne skatter og afgifter til brug for politiets- eller anklagemyndighedens sag mv.

Når en medarbejder i Skatteforvaltningen udarbejder økonomiske beregninger eller opstillinger til brug for politiets eller anklagemyndighedens sag, yder Skatteforvaltningens medarbejder sagkyndig bistand og der udveksles oplysninger. Medarbejderen i Skatteforvaltningen kan udarbejde en økonomisk beregning/opstilling udelukkende på baggrund af oplysninger Skatteforvaltningen selv er i besiddelse af, eller på baggrund af oplysninger både fra Skatteforvaltningen og fra politi/anklagemyndighed.

3.1.1 Den økonomiske beregning eller opstilling foretages udelukkende på baggrund af oplysninger, som Skatteforvaltningen er i besiddelse af og alene til brug for politiets/anklagemyndighedens sag.

Politiet kan eksempelvis anmode om en privatforbrugsberegning til brug for efterforskning af en mistænkt under en straffesag.

I denne situation videregives oplysningerne i den økonomiske beregning/opstilling fra Skatteforvaltningen til politiet eller anklagemyndigheden. Der kan alene videregives de oplysninger, der er hjemmel til. Disse er beskrevet i punkt 2.1.

3.1.2 Den økonomiske beregning eller opstilling foretages på baggrund af oplysninger fra politiet /anklagemyndigheden eller oplysninger fra politi/anklagemyndighed sammen med oplysninger som Skatteforvaltningen er i besiddelse af. Beregningen eller opstillingen er alene til brug for politiets/anklagemyndighedens sag

Politiet kan eksempelvis i en bedragerisag anmode Skatteforvaltningen om bistand til at gennemgå R75 og R75S, samt at udarbejde en privatforbrugsopgørelse og bistå med gennemgang af kontoudtog, hvor kontobevægelser sammenholdes med oplysninger, der er indberettet til Skatteforvaltningen, og endelig at sammenholde fakturaer med selvangivet indkomst.

I denne situation videregives først oplysningerne (fakturaer og kontoudtog) fra politiet/anklagemyndigheden til Skatteforvaltningen. Derefter videregives de bearbejdede oplysninger/oplysningerne i den økonomiske beregning eller opstilling (privatforbrugsopgørelse og sammenstilling af hhv. kontobevægelser, indberettede oplysninger, fakturaer og selvangivet indkomst) fra Skatteforvaltningen til politi/anklagemyndighed.

3.2 Møder mv. mellem Skatteforvaltningen og politi / anklagemyndighed

En medarbejder i Skatteforvaltningen kan yde sagkyndig bistand ved at deltage i møder med politiet under efterforskningen, eller ved på et møde at bidrage til politiets afhøringsstema og evt. deltage i afhøringer.

Skatteforvaltningen kan også yde sagkyndig bistand ved at bistå anklagemyndigheden med formulering af en sigtelse, fortolkning af skatteregler og forklaring af skatteopgørelser i konkrete sager mv.

Ved sådanne møder mv. udveksles der oplysninger (f.eks. økonomiske oplysninger eller oplysninger om strafbare forhold) mellem Skatteforvaltningen og politi/anklagemyndighed. Der kan alene udveksles de oplysninger, der er hjemmel til. Disse er beskrevet i punkt 2.1

Der skal udarbejdes et sagsnotat/mødereferat for mødet, hvoraf det fremgår, hvilke typer af oplysninger der er udvekslet og med hvilken hjemmel oplysningerne er udvekslet. Eksempelvis, at der er udvekslet indkomstoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningen art. 6, stk. 1. litra e og oplysninger om tidligere straffe, jf. databeskyttelsesloven § 8, stk. 2, nr. 3. Notatet/referatet skal journaliseres.

3.3 Prævisitation

3.3.1 Oplæg, der fremsendes forud for prævisitationsmødet

Det oplæg, der sendes, enten fra Skatteforvaltningen til politi og anklagemyndighed eller fra politiet/anklagemyndigheden til Skatteforvaltningen, som baggrund for et prævisitationsmøde, er videregivelse af oplysninger fra den myndighed, som sender oplægget. Det drejer sig typisk om faktiske oplysninger om sagens personer, unddragelsernes størrelse og periode mv.

Når Skatteforvaltningen sender et oplæg til politi og anklagemyndighed, må oplægget alene indeholde oplysninger, som Skatteforvaltningen har hjemmel til at videregive. Hjemlen til at videregive oplysninger til politiet eller anklagemyndigheden fremgår ovenfor af punkt 2.1.

3.3.2 Prævisitationsmødet

På prævisitationsmødet udveksles der oplysninger mellem Skatteforvaltningen, politi og anklagemyndighed, både ved medarbejderens fremlæggelse af sagen og under drøftelserne af sagens konkrete problemstillinger. Skatteforvaltningen kan på mødet alene videregive de oplysninger, der er hjemmel til. Disse er beskrevet i punkt 2.1

Der skal i Skatteforvaltningen udarbejdes et referat af mødet. Heraf skal det fremgå, hvilke typer af oplysninger der er udvekslet samt hjemlen hertil, eksempelvis, at der er udvekslet indkomstoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningen art. 6, stk. 1. litra e og oplysninger om tidligere straffe, jf. databeskyttelsesloven § 8, stk. 2, nr. 3. Notatet/referatet journaliseres.

3.4 Politiet anmoder om "de oplysninger Skatteforvaltningen har om NN".

Skatteforvaltningen kan ikke uden videre videregive samtlige oplysninger man har registreret om den pågældende person.

Medarbejderen i Skatteforvaltningen skal bede politiet præcisere, hvilke konkrete oplysninger politiet har brug for og til hvilket formål. Dette kan eksempelvis være R75 oplysninger for cpr.nr. xxxxxx-yyyy for årene xxxx - yyyy til brug for efterforskning af en mistænkt i en straffesag.

Skatteforvaltningen skal herefter vurdere, om der er hjemmel til at videregive de konkrete oplysninger, og i den udstrækning, der er den fornødne hjemmel, videregives oplysningerne. Hjemlen til at videregive oplysninger fremgår ovenfor i punkt 2.1.

Hvis der er en verserende eller afsluttet sag i Skatteforvaltningen, eksempelvis en skattesag i Skattestyrelsen vedrørende den pågældende person, skal sagsbehandleren på skattesagen kontaktes omkring videregivelsen af oplysningerne forinden der sker videregivelse, bl.a. for at sikre, at der ikke videregives forslag til afgørelse, inden der er truffet en endelig afgørelse.

Skatteforvaltningen kan heller ikke anmode politiet om "de oplysninger politiet har om NN".

Medarbejderen i Skatteforvaltningen skal også her præcisere, hvilke konkrete oplysninger man har brug for og til hvilket formål. Dette kan eksempelvis være oplysninger om cpr.nr. xxxxxx-yyyy's arbejdsforhold, f.eks. om personen er antruffet på en arbejdsplads eller i et erhvervmæssigt køretøj og således kan have haft indtægter fra kilder, som Skatteforvaltningen ikke har kendskab til. Det kan også være oplysninger om køretøjer, f.eks. at personen er standset i et køretøj, som han ikke er registreret som ejer eller bruger af og således kan antages at have haft udgifter til køretøjer, som Skatteforvaltningen ikke har kendskab til.

3.5 Ransagning

Ransagning af husrum, andre lokaliteter eller genstande, som en mistænkt har rådighed over, må kun foretages, såfremt

- 1) den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og
- 2) ransagningen må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen.

Ransagning kan kun foretages af politiet efter retskendelse og kun, hvis betingelserne i retsplejeloven for ransagning er opfyldt.

Når en medarbejder fra Skatteforvaltningen deltager i en ransagning for at identificere materiale, der kan være relevant for en straffesag, yder Skatteforvaltningens medarbejder sagkyndig bistand til politiet.

Sagkyndig bistand til politiet ved ransagning ydes typisk i følgende tilfælde:

1. Initieret af Skatteforvaltningen, som anmoder politiet om ransagning, jf. skattekontrollovens § 19⁶, stk. 2, kildeskattelovens § 78, stk. 2, toldlovens § 80, stk. 5 eller opkrævningslovens § 19
2. Skatteforvaltningen har ydet bistand, eksempelvis med udarbejdelse af økonomiberegninger, hvorefter politiet ønsker Skatteforvaltningens bistand i en efterfølgende ransagning, fordi der kan være tale om en sag for en af styrelserne i Skatteforvaltningen.
3. Pludseligt opstået behov for Skatteforvaltningens deltagelse – ofte i en ransagning, der allerede er i gang, og hvor politiet mener, at sagen ligger inden for Skatteforvaltningens område.

Skatteforvaltningens sagkyndige har ingen selvstændige beføjelser på et ransagningssted i lighed med andre sagkyndige som vurderingsmænd, byggesagkyndige eller lignende. Det er politiet, der anviser, hvad den sagkyndige skal lave under ransagningen. Skatteforvaltningens medarbejder er stadig under Skatteforvaltningens instruktionsbeføjelse.

Medarbejderen fra Skatteforvaltningen vil typisk under en ransagning blive bedt om at vurdere om dokumenter og lignende har betydningen for sagen eller, om de giver anledning til at lede efter andre typer dokumenter eller værdier. Det er altid politiet, der udarbejder en kosterrapport over det, der medtages.

Hvis medarbejderen fra Skatteforvaltningen under ransagningen eller ved en efterfølgende gennemgang af koster hos politiet kun vurderer/udpeger om materiale/et dokument (fysisk eller elektronisk) kan være relevant for politiets straffesag, sker der ikke videregivelse af oplysningerne i materialet.

Hvis medarbejderen fra Skatteforvaltningen f.eks. bladrer en række elektroniske eller fysiske dokumenter igennem og udpeger, at dokument 1, 3, 5, 7, 9 kan være relevante for politiets sag, så sker der ikke videregivelse af oplysninger til Skatteforvaltningen.

Hvis medarbejderen fra Skatteforvaltningen under ransagningen eller ved en efterfølgende gennemgang af koster hos politiet foretager bearbejdning eller kvalificering af materiale/et dokument (fysisk eller elektronisk) sker der udveksling af oplysninger til Skatteforvaltningen. Hvis medarbejderen fra Skatteforvaltningen eksempelvis nærmere analyserer eller vurderer det konkrete indhold i et regnskab eller det konkrete indhold af et dokument, eller foretager beregninger eller sammenstillinger af dokumenter eller tal, sker der således udveksling af oplysninger til Skatteforvaltningen.

⁶ Efter 1. januar 2019: Skattekontrolllov, lov nr. 1535 af 19. december 2017, § 87.

Hvis kostermaterialet gennemgås på en af Skatteforvaltningens lokaliteter eller på en computer, tablet el.lign. tilhørende Skatteforvaltningen, sker der udveksling af oplysningerne, medmindre computeren mv. er udlånt af Skatteforvaltningen til politi eller anklagemyndighed og oplysningerne er slettet fra computeren mv. inden denne leveres tilbage til Skatteforvaltningen.

Der udarbejdes et notat om Skatteforvaltningens deltagelse i ransagningen, som journaliseres.

3.6 Sagkyndigt vidne

Skatteforvaltningens medarbejdere kan blive indkaldt af retten som sagkyndigt vidne i en straffesag. Hvis en medarbejder fra Skatteforvaltningen indkaldes som vidne i en straffesag, er forholdet reguleret i retsplejeloven og det er domstolen, der påser, at reglerne overholdes.

4 Journalisering

Skatteforvaltningen har journaliseringspligt (jf. offentlighedslovens § 15, stk. 1). Pligten til at journalisere gælder for dokumenter, der er modtaget eller afsendt af en myndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med myndighedens virksomhed. Journaliseringspligten gælder for dokumenter, der har betydning for en sag eller sagsbehandlingen i øvrigt. Også interne dokumenter i endelig form er omfattet. Formålet med journalisering er bl.a. at understøtte adgangen til aktindsigt og at sikre nødvendig dokumentation i de enkelte sager.

Økonomiske beregninger/opstillinger med tilhørende materiale, mødereferater, notater mv. der udarbejdes vedrørende samarbejde med politi/anklagemyndighed skal således journaliseres.

Skatteforvaltningens projekter kan have egne sagstypenumre eller emneord for bistand til politiet mv., som bruges ved journalisering. Projekter mv., hvor der samarbejdes med politi/anklagemyndighed kan have egne retningslinjer for journalisering i Skatteforvaltningens journalsystemer.

Retningslinjer for journalisering kan eksempelvis være følgende:

Hvis den økonomiske beregning/opstilling, mødet, prævisiteringen eller ransagningen vedrører en sag hos Skatteforvaltningen skal beregningen/opstillingen og tilhørende materiale eller mødereferat, notat mv. journaliseres på den pågældende sag hos Skatteforvaltningen.

Hvis den økonomiske beregning/opstilling, mødet eller ransagningen alene vedrører en sag hos politi/anklagemyndighed og ikke en sag hos Skatteforvaltningen, kan beregningen/opstillingen og tilhørende materiale eller mødereferat, notat mv. journaliseres på en speciel sag i SKAT Ligning på det relevante cpr nr./cvr nr. med sagstype:

- Bistand politi og anklagemyndighed (undtagen SØIK)
- Bistand SØIK

I bemærkningsfeltet "beskrivelse" på sagsforsiden i SKAT Ligning noteres det, hvis sagen eller dokumenter i sagen skal undtages fra aktindsigt eller indsigt jf. databeskyttelsesreglerne. Det noteres ligeledes i feltet, hvis politi eller anklagemyndighed skal høres inden der træffes afgørelse om aktindsigt, indsigt eller underretning, jf. oplysningspligten. Se nærmere herom i afsnit 5, 6 og 7. Hvis undtagelsen/høringen alene

vedrører nogle af dokumenterne i sagen, kan de relevante dokumenter omdøbes, således, at der efter titlen på dokumentet henvises til beskrivelsen på sagens forside.

Hvis beregning/opstilling, mødet eller prævisiteringen vedrører en gruppe personer eller virksomheder kan beregningen/opstillingen og tilhørende materiale eller mødereferat, notat mv. journaliseres i WorkZone med relevant(e) emneord (f.eks. politi, samarbejde, beregning, privatforbrug). På sagen i WorkZone tilføjes de omhandlende personer og virksomheder som parter på sagen. Der vil herefter være direkte adgang fra de enkelte personer/virksomheder i SKAT Ligning til sagen i WorkZone.

Hvis beregning/opstilling, mødet eller prævisiteringen ikke vedrører konkrete personer/virksomheder kan beregningen/opstillingen og tilhørende materiale eller mødereferat, notat mv. journaliseres i WorkZone med relevant(e) emneord.

Det markeres med en "gul lap" i WorkZone, hvis sagen eller dokumenter i sagen skal undtages fra aktindsigt eller indsiget jf. databeskyttelsesreglerne. Det markeres ligeledes med en "gul lap", hvis politi eller anklagemyndighed skal høres inden der træffes afgørelse om aktindsigt, indsiget eller underretning, jf. oplysningspligten. Se nærmere herom i afsnit 5, 6 og 7. Hvis undtagelsen/høringen alene vedrører nogle af dokumenterne i sagen, kan de relevante dokumenter omdøbes, således, at der efter titlen på dokumentet henvises til den "gule lap".

5 Aktindsigt

Ved udveksling af oplysninger mellem Skatteforvaltningen og politi/anklagemyndighed vil oplysningerne kunne blive omfattet af en parts adgang til aktindsigt efter forvaltningsloven eller en aktindsigtsanmodning efter offentlighedsloven, herunder retten til egenaccess i offentlighedsloven. Eksempelvis vil et internt dokument i Skatteforvaltningen ikke længere være internt, hvis det udveksles med politiet, og vil derfor som udgangspunkt være omfattet af retten til aktindsigt. Dokumenter og oplysninger, der er udvekslet med politi og anklagemyndighed kan dog være undtaget fra aktindsigt, som beskrevet nedenfor.

Ved besvarelse af en anmodning om aktindsigt rettet til Skatteforvaltningen, er det Skatteforvaltningen, der træffer afgørelse om aktindsigten. Når oplysningerne er videregivet til politi eller anklagemyndighed til brug for deres sag eller modtaget fra politi/anklagemyndighed, bør Skatteforvaltningen altid høre politiet/anklagemyndigheden inden der træffes afgørelse om aktindsigt.

5.1 Dokumenter og oplysninger, der kan undtages fra aktindsigt

Partsaktindsigt og egenaccess

Hvis der bliver anmodet om aktindsigt fra en part, kan både det materiale, der er videregivet til politiet/anklagemyndigheden og oplysningen om, at der er videregivet oplysninger undtages fra partsaktindsigt (jf. forvaltningslovens § 15 b, stk. 1, nr. 1 og 2 og § 19, stk. 2 nr. 4). Ved anmodning om partsaktindsigt er det den myndighed, der træffer afgørelse i den omhandlede sag, der også træffer afgørelsen om partsaktindsigt.

Det samme gælder ved anmodninger om egenaccess (Indsigt i oplysninger om egne forhold) efter offentlighedsloven (jf. offentlighedslovens § 8, jf. § 33, nr. 1 og 2).

Undtagelse fra aktindsigt for en part kan kun ske i det omfang partens interesse i at have kendskab til sagens dokumenter til at kunne varetage sit tarv, findes at burde vige for afgørende hensyn til bl.a. forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning, eller gennemførelse af offentlig kontrolvirksomhed.

Aktindsigt efter offentlighedsloven

Hvis der anmodes om aktindsigt efter offentlighedsloven i øvrigt kan oplysningerne undtages i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til bl.a. forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning eller gennemførelse af offentlig kontrol (jf. offentlighedslovens § 33, nr. 1 og 2). Oplysninger skal også undtages i det omfang, de er omfattet af reglerne om tavshedspligt.

5.2 Sager, der kan undtages fra aktindsigt

Hvis en sag alene indeholder oplysninger, som er udvekslet med politiet/anklagemyndigheden til brug for en straffesag, så som udtalelser til brug for tiltalespørgsmålet eller økonomiske beregninger, kan sagen i sin helhed - dvs. samtlige sagens dokumenter og oplysninger - undtages fra aktindsigt (jf. offentlighedslovens § 19, stk. 1).

Dette vil eksempelvis kunne være en sag, der er startet ved, at politiet har anmodet om oplysninger uden, at Skatteforvaltningen har en skatte- eller afgiftssag vedrørende samme borger eller virksomhed.

6 Indsigtsret

Personer, som Skatteforvaltningen behandler oplysninger om, kan anmode om at få - og har krav på at få en afgørelse om - indsigt i de oplysninger om sig selv som behandles, samt oplysninger om den eller de behandlinger, der foretages (jf. databeskyttelsesforordningen artikel 15).

Selvom det er Skatteforvaltningen, der træffer afgørelse om indsigt bør politiet altid høres forud for afgørelsen om indsigt, hvis oplysningerne er udvekslet med politi/anklagemyndighed som led i politiets/anklagemyndighedens behandling af en sag eller et samarbejde mellem politiet/anklagemyndigheden og Skatteforvaltningen.

Skatteforvaltningen kan undlade at give den registrerede indsigt, hvis dennes interesse i at få kendskab til oplysningerne efter en konkret afvejning bør vige for afgørende hensyn til private eller offentlige interesser. Der kan gøres undtagelse til indsigtsretten, hvis afgørende hensyn til forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning i straffesager eller til Skatteforvaltningens kontrol-, eller tilsynsopgaver begrundet det

(jf. databeskyttelseslovens § 22, stk. 1 og 2). Skatteforvaltningen kan desuden undlade at give den registrerede indsigt i oplysninger, der behandles som led i administrativ sagsbehandling i samme omfang, som efter reglerne i offentlighedslovens §§ 19-29 og § 35.

7 Oplysningspligt

Når en styrelse i Skatteforvaltningen modtager oplysninger fra politiet/anklagemyndigheden, skal styrelsen, hvis der er personoplysninger, vurdere om den pågældende person skal underrettes jf. oplysningspligten i databeskyttelsesforordningen artikel 14. Der skal underrettes om kontaktoplysninger for Skatteforvaltningen og for Skatteministeriets DPO, formålet med den behandling, hvortil oplysningerne er bestemt, retsgrundlaget for behandlingen, hvilken kategori oplysningerne er (almindelige personoplysninger, oplysninger om strafbare forhold, følsomme personoplysninger). Det skal også konkret vurderes om der, for at sikre en rimelig og gennemsigtig behandling for den registrerede, skal gives oplysninger om tidsrum for opbevaring af oplysningerne, den registreredes rettigheder (indsigt i-, berigtigelse af-, sletning af oplysningerne), retten til at tilbagekalde samtykke, retten til at klage til tilsynsmyndigheden og om hvilken kilde personoplysningerne hidrører fra.

Underretningen skal ske så tidligt som muligt efter oplysningerne er modtaget, dvs. normalt inden for 10 dage efter oplysningerne er modtaget og senest 1 måned efter oplysningerne er modtaget (jf. databeskyttelsesforordningen art. 14, stk. 3).

Skatteforvaltningen kan undlade at give den registrerede underretning, hvis oplysningerne er omfattet af tavshedspligten i Skatteforvaltningslovens § 17 (jf. databeskyttelsesforordningen art. 14, stk. 5, litra d) eller, hvis den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne efter en konkret afvejning bør vige for afgørende hensyn til private eller offentlige interesser. Der kan gøres undtagelse til oplysningspligten, hvis afgørende hensyn til forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning i straffesager eller til Skatteforvaltningens kontrol-, eller tilsynsopgaver begrundet det (jf. databeskyttelseslovens § 22, stk. 1 og 2). Underretning kan også undlades, hvis den kan skade en efterforskning og forfølgelse af lovovertrædelser (jf. databeskyttelsesforordningen art. 14, stk. 5, litra b).

Selvom det er Skatteforvaltningen, der træffer afgørelse om oplysningspligten, bør politiet/anklagemyndigheden altid høres forud for afgørelsen om oplysningspligt, hvis oplysningerne er modtaget fra politiet/anklagemyndigheden som led i politiets behandling af en sag eller et samarbejde mellem politiet, anklagemyndigheden og Skatteforvaltningen.

Oplysningspligten vil indtræde på et senere tidspunkt, når eller hvis hensynene for at gøre undtagelse ikke længere gør sig gældende.

Oplysningspligten gælder også, hvis der er tale om manuel udveksling af personoplysninger mellem myndigheder, f.eks. ved forsendelse med et almindeligt brev, og de pågældende oplysninger er, eller vil blive, indeholdt i et register.

8 Se nærmere om

Udveksling af oplysninger:

- Betænkning nr. 1562 om indsatsen over for rockerborge mv., bilag 2
- Betænkning nr. 1565 om Databeskyttelsesforordningen og de retlige rammer for dansk lovgivning, afsnit 3
- Den juridiske vejledning afsnit A.A.6.1.2.4.3

Aktindsigt:

- Betænkning nr. 1562 om indsatsen over for rockerborge mv., bilag 2 □ Den juridiske vejledning afsnit A.A.6.2

Oplysningspligt og indsigtsret:

- Betænkning nr. 1565 om Databeskyttelsesforordningen og de retlige rammer for dansk lovgivning, afsnit 4
- Vejledning om de registreredes rettigheder, Datatilsynet, marts 2018
- Betænkning nr. 1562 om indsatsen over for rockerborge mv., bilag 2 □ Den juridiske vejledning, afsnit A.A.6.3 og A.A.6.4

Journalisering:

- Myndighedsguiden på www.ombudsmanden.dk
- Den juridiske vejledning, afsnit A.A.7.7

Instruktionsbeføjelse:

- SKATs adfærdskodeks af 4. maj 2016
- Moderniseringsstyrelsen: God adfærd i det offentlige, december 2017

Skatteforvaltningens myndighedsopgaver:

- Skatteforvaltningsloven, lovbekendtgørelse nr. 1267 af 12. november 2015, § 1
- Bekendtgørelse nr. 1151 af 3. december 2012 om varetagelsen af told- og skatteforvaltningens opgaver
- Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015, § 2
- Bekendtgørelse nr. 1513 af 3. december 2013 om inddrivelse af gæld til det offentlige, § 2 □ Finansloven, anmærkninger til § 9

Regler og rammer i forbindelse med samarbejde mellem SKAT og andre myndigheder, af 4. juli 2016.

9 Cases

Herefter følger faktuelle beskrivelser af, hvorledes samarbejdet mellem SKAT og politi/anklagemyndighed foregår i tre forskellige, konkrete typer af sager:

1. En rocker/bande sag
2. En momskarrusel og kædesvig sag
3. En kædesvig sag

Casene er alene eksempler på, hvorledes samarbejdet kan ske og er medtaget for at illustrere nogle af de forskellige måder samarbejdet kan ske på.

Case 1. Rocker/bande sag.

Skattestyrelsens medarbejder i rocker/bandeprojektet modtager på mail en anmodning fra politiet med ønske om bistand til privatforbrugsberegning.

Eksempel:

"Kan jeg få dig til at lave en privatforbrugsberegning for nedenstående personer:

xxxxxx-xxxx og xxxxxx-xxxx

I det omfang det er muligt skal beregningen bare følge tiden, hvor de har haft deres bankkonto xxxx-xxxxxx i XXBank, altså fra d. 01-04-2016 til 01-10-2017.

Er det muligt for dig at trække de mistænkelige posteringer – dem som er anført i rapporten – ud af beregningen, så der beregnes et overskud / underskud ud fra hvad parret reelt har af indkomst?"

I dette eksempel, har politiet ikke anført efter hvilke paragraffer og med hvilken begrundelse, de ønsker at få udleveret materialet. Sagsbehandleren skriver tilbage via sikker mail og anmoder om at få en korrekt anmodning fremsendt, og der kan eksempelvis anvendes følgende tekst:

"Politiet skal herved anmode om xxxxx for årene xx på nedenstående person i henhold til databeskyttelsesforordningen, artikel 6 og 9 samt forvaltningslovens § 28, stk. 4, da disse oplysninger skal bruges til efterforskning af mistænkt under straffesag."

Når anmodningen modtages, opretter projektets sagsbehandler en sag i SKAT Ligning (specialsag). Ved oprettelse af sag vurderer sagsbehandleren, om sagen skal afskærmes, således at det kun er de to enheder, som arbejder i projektet, som har adgang til oplysningerne. Afskærmning anvendes i de tilfælde, hvor politiet arbejder på undersøgelsesstadiet, og hvor Skatteforvaltningens oplysninger skal være med til at underbygge politiets sag til f.eks. ransagning, aflytning eller andre tiltag. Mailen, som Skattestyrelsen har modtaget, journaliseres på sagen.

Sagsbehandleren indsamler de oplysninger, der er anmodet om, og sender svar retur med sikker mail. Mail og det materiale, der udleveres, journaliseres på sagen i SKAT Ligning. Sagsbehandleren lukker herefter sagen i SKAT Ligning.

Såfremt politiet senere anmoder om yderligere oplysninger som R75 eller arbejdsforhold på samme person, vil disse anmodninger blive journaliseret på den allerede oprettede sag. Sagen kan udvikle sig til, at politiet beder om assistance til ransagning, regnskabsmæssig gennemgang og/eller vidne/sagkyndig bistand i retten.

Det vurderes konkret i hver enkelt tilfælde, om der efterfølgende kan blive tale om en skatte- eller afgiftssag.

Case 2. Moms-karrusel og kædesvig sag

Casen illustrerer samarbejdet mellem politi, anklagemyndighed og Skattestyrelsen i en sag om moms- og skattesvindel (moms-karrusel og kædesvig).

Skattestyrelsen anmelder et sagskompleks med kædesvig og moms-karuselsager til Politiet.

Møder inden indledning af efterforskning

Inden politiet indleder efterforskning, afholdes der møder med deltagelse af medarbejdere fra Skattestyrelsen og politiet, hvor Skattestyrelsen orienterer om det konkrete sagskompleks.

Ved disse møder sker der videregivelse af oplysninger fra Skatteforvaltningen til politiet.

Efter møderne skriver medarbejderen fra Skatteforvaltningen et kort notat, hvoraf det fremgår hvilken type af oplysninger der er udvekslet, samt hjemlen dertil, f.eks.: Der er på mødet videregivet indkomst oplysninger om NN, jf. databeskyttelsesforordningen (GDPR), artikel 6, stk. 1, litra e samt oplysninger om ejerforhold og momsoplysninger for virksomhederne A og B, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 2.

Efterforskningsfasen

Efterforskningen fortsætter hos politiet, og Skattestyrelsen fortsætter sin kontrol af nye virksomheder, og fremsender løbende anmeldelser af nye moms-karuselsvigsager.

Møder

Der bliver afholdt en række statusmøder med deltagelse af Skattestyrelsen og politi. På disse møder orienterer politiet om hvilke virksomheder, de har inddraget i sagen. I det omfang de pågældende virksomheder endnu ikke er anmeldt, aftales det, at Skattestyrelsen sørger for at oversende anmeldelser inklusive opgørelser, som kan lægges til grund for straffesagerne.

Der er videregivet oplysninger fra politiet til Skattestyrelsen på disse møder. Nogle af oplysningerne kan danne grundlag for opgørelser af momsunddragelser i forbindelse med virksomheder, som Skattestyrelsen ikke tidligere har rejst krav mod. Oplysninger, der modtages fysisk eller elektronisk journaliseres af Skattestyrelsens medarbejder. Hvis oplysningerne er videregivet mundtligt fra politiet, noterer Skattestyrelsens medarbejder, hvilke oplysninger der er modtaget og dette journaliseres.

Ransagning

Skattestyrelsen yder sagkyndig bistand ved deltagelse i en ransagning og gennemgang af et lager.

Der udarbejdes et notat om Skattestyrelsens deltagelse i ransagningen, som journaliseres.

Case 3. Kædesvig sag.

Casen illustrerer samarbejdet mellem politi, anklagemyndighed og Skatteforvaltningen i en sag om bedrageri, kædesvig, fiktive virksomheder og indberetning af fiktive lønninger med meget høje Askattetræk.

Inden indledning af efterforskning

Politiet får mistanke om organiseret bedrageri udført af en række personer, der har kontakt med den samme advokat. Samtidig observerer Skattestyrelsen, at der bliver oprettet mange virksomheder ofte på samme adresse og inden for samme brancher. Det viser sig, at virksomhederne bliver brugt i kædesvigssammenhænge og til bedrageri med A-skatter.

Udveksling af oplysninger

Politiet anmoder Skatteforvaltningen om oplysninger vedrørende en del af de personer, der har oprettet virksomheder.

Skatteforvaltningen videregiver de oplysninger, der er hjemmel til og videregivelsen journaliseres.

Skatteforvaltningen udarbejder en oversigt over ansættelser, firmaer, adresser med videre ud fra en række af politiet navngivne personer. Oversigten videregives til politiet og journaliseres. Ved videregivelsen til politiet skal hjemlen til videregivelsen fremgå.

Politiet sammenholder den af Skatteforvaltningen udarbejdede oversigt med deres egne registreringer for herved at se sammenhængene i svindelkomplekset.

Møder

Skattestyrelsen deltager i politiets møder, hvor efterforskningen planlægges. Medarbejderen fra Skattestyrelsen bidrager med økonomiske vinkler på sagskomplekset, som eksempelvis hvilke typer af økonomiske oplysninger det kunne være relevant at eftersøge.

Endvidere deltager Skattestyrelsen ved planlægning af ransagninger og udarbejdelse af dele af afhøringsstemaer vedrørende økonomiske forhold.

Ved disse møder yder medarbejderen fra Skatteforvaltningen alene sagkyndig bistand.

Efterforskningsfasen

Udveksling af oplysninger

Skatteforvaltningen udveksler løbende oplysninger med politiet, herunder IP-adresser, så politiet kan efterforske, hvem der indberetter de fiktive lønninger og A-skatter til Skatteforvaltningen. Endvidere videregiver Skatteforvaltningen oplysninger om identitet på indberettede lønmodtagere og oplysninger om involverede virksomheder, herunder om stiftelses-, stam- og ejeroplysninger samt bankoplysninger.

Skatteforvaltningen bidrager med beskrivelse af, hvorledes indberetningerne til Skatteforvaltningens systemer bliver udnyttet og medfører risiko for tab for staten, samt hvorledes misbrug af andres identitet finder sted.

Videregivelsen af oplysningerne journaliseres således, at det fremgår hvilke oplysninger, der er videregivet, hvem de er videregivet til samt hjemlen til videregivelsen.

Både sagkyndig bistand og udveksling af oplysninger

- A) Skattestyrelsens medarbejdere yder sagkyndig bistand med fokus på kædesvig, hvor Skattestyrelsen gennemgår en række bankkonti og opgør skatte- og momskrav ud fra disse konti.
- B) Skattestyrelsen foretager desuden beregninger i forhold til bedragerier med videre til brug for politiets efterforskning.
- C) Skatteforvaltningens medarbejdere udarbejder økonomiske beregninger på de af politiet udpegede ofre, hvor der var indberettet fiktive lønninger og fiktiv A-skat, som medfører dannelse af årsopgørelser med overskydende skat. Beregningerne bliver videregivet til politiet.
- D) Endvidere laver Skatteforvaltningen anmeldelser og økonomiske beregninger på alle de af politiet udpegede bagmænd og mellemmand, ligesom der for disse udarbejdes notater om virksomheder, der foretager lønindberetninger med beskrivelse af tilknyttede personer, gældsforhold, biler, ejendomme, samt antal og tidspunkt for indberetninger vedrørende de enkelte personer.

I disse fire situationer (A-D) journaliseres opgørelserne og beregningerne således, at det fremgår hvilke oplysninger, der er modtaget fra politiet til brug for opgørelserne og beregningerne, hvilke oplysninger, der er videregivet fra Skattestyrelsens til politiet, samt hjemlen til videregivelsen.

- E) Skattestyrelsens medarbejdere gennemlæser løbende politiets efterforskningsmateriale og giver sagkyndig bistand i forhold til den fremtidige efterforskning i de konkrete sager, set ud fra en skattefaglig vinkel.

- F) Skattestyrelsen deltager i nogle afhøringer, hvor der er tale om bedrageri- og skattesvigsforhold.

I disse to situationer (E-F) skal Skattestyrelsens medarbejder notere, hvilke oplysninger der er modtaget ved gennemlæsningen af materialet / deltagelse i afhøringen. Notatet journaliseres.

Ransagning

Ved ransagningerne deltager medarbejdere fra Skatteforvaltningen.

Efterfølgende deltager medarbejdere fra Skatteforvaltningen i gennemgang af kostermaterialet ved gennemgang af dokumenter og regnskabsmateriale samt i gennemgang af en række pc'er, der har betydning for bedrageri- og skattesvigsforholdene.

Der udarbejdes et notat om Skatteforvaltningens deltagelse i ransagningen, som journaliseres.

HISTORISK